

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Myndigheten för yrkeshögskolans yttrande över remiss av promemoria med diarienummer U2019/04318/UH - Bättre studiestöd till äldre

Sammanfattning

Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) delar uppfattningen att revidering av studiemedelssystemet är nödvändigt för att möta rådande utveckling inom utbildningssektorn mot ökad flexibilitet och individanpassning. MYH ställer sig positiv till samtliga förslag med undantag av utredningens bedömning om deltidsnivå på 25 procent av heltid samt oförändrat fribelopp.

Synpunkter

Myndigheten menar att de osäkerheter som framförs i utredningen kring behovet av studiestöd för 25 procents studietakt, och de skattningar av antalet personer som kommer att välja den möjligheten visar på att det finns behov av fortsatt utredning för att klargöra behovet.

MYH delar inte utredningens bedömning att en ny deltidsnivå på 25 procent av heltid samt oförändrat fribelopp inte bör införas. I stället förordar MYH möjligheten att införa en deltidsnivå i kombination med en ny fribeloppsnivå för inkomst bör införas. Skälet för det är att deltidslösningar i både takt och form kommer att behövas för att stärka möjligheter för individer att kombinera studier och arbete för att möta arbetslivets behov av kvalificerad kompetens.

MYH påpekar att det redan idag finns regleringar inom utbildningsområdet som gör det möjligt att studera med 25 procents studietakt. Av 2 § förordningen (2012:140) om statsbidrag för viss utbildning som rör tolkning och teckenspråk framgår att om utbildningen bedrivs på distans får den även bedrivas på kvartsfart.

I MYH:s uppdrag ingår ett brett utbud av utbildningsformer som är aktuella inom utbildning och rekrytering såsom yrkeshögskolan, konst- och kulturutbildningar samt vissa tolkutbildningar inom folkbildningen. Myndighetens remissvar fokuserar på yrkeshögskoleutbildningar då dessa volymmässigt är störst.

Under 2020 införs korta utbildningar (som kan omfatta en eller flera kurser) i yrkeshögskolan. Korta utbildningar ska kunna erbjudas i syfte att utveckla flexibilitet och möjlighet att svara mot behov av fördjupad, breddad eller förnyad kompetens i arbetslivet.

Myndigheten anser att yrkeshögskolan är ett viktigt verktyg i det livslånga lärandet inom utbildningssektorn. För att uppnå både stabilitet och flexibilitet i yrkeshögskolan, krävs ett studiemedelssystem som i praktiken kan bidra till att det blir privatekonomiskt överkomligt för individer att upprätthålla aktuell kompetens genom studier. Detta gäller i synnerhet för yrkesverksamma, äldre och personer med familj.

I promemorian framförs att i dagens bestämmelse om studiemedel och fribelopp för 25 procents studietakt beviljas summor som inte bör ses som ringa, men som sannolikt inte heller direkt rekryterar till studier. Myndighetens bedömning är att en ny deltidsnivå i kombination med en höjd fribeloppsnivå skulle kunna vara ett betydande ekonomiskt incitament och möjliggöra för fler att vidareutbilda sig eller ställa om.

Ytterligare ett ekonomiskt incitament anser myndigheten har att göra med den möjlighet för individer och arbetsliv som validering av formell och informell kunskap innebär. I dagsläget är det svårt för den enskilde att klara sin försörjning när hen har fått hela eller delar av kurser tillgodoräknade. Detta eftersom studiemedel inte lämnas för den tid då kurser som den studerande redan tillgodoräknat sig pågår. Bristen på försörjning under sådana perioder kan paradoxalt nog utgöra incitament *mot* att ansöka om ett tillgodoräknande. Myndigheten anser av dessa skäl att införandet av en ny deltidsnivå kan vara ett betydelsefullt ekonomiskt incitament i samband med validering av hela eller delar av utbildning.

MYH anser att det skulle vara en fördel om frågan om en ny deltidsnivå i kombination med ett ökat fribelopp utreds vidare med syfte att ytterligare kartlägga behovet av en ny deltidsnivå och antalet personer som bedöms nyttja studiemedel eller studiestartsstöd med 25 procents studietakt.

Beslut om detta remissvar/yttrande har fattats av generaldirektören efter föredragning av Ernesto Cerizola. I den slutliga handläggningen har chefsjurist Carina Larsson och enhetschef Rafal Tomaszewski deltagit.

Thomas Persson
Generaldirektör